

Fiskeridirektoratet
postmottak@fiskeridir.no

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
OD 19/318 /StMK

Dato
5.2.2021

Merknader til lokaliteten Norskehavet

1. Innledning

Oljedirektoratet (OD) viser til brev fra Fiskeridirektoratet datert 11. januar d.å. der det bes om merknader til søknad om klarering av en lokalitet for akvakultur innsendt av SalMar Ocean AS (SO).

Olje- og energidepartementet (OED) har sektoransvar for olje- og gassaktivitet på norsk kontinentalsokkel og på land. Oljedirektoratet er OEDs underordnede organ, og er gitt myndighet gjennom rammeverk og årlige tildelingsbrev fra OED.

Oljedirektoratets merknader følger nedenfor.

2. Generelt om petroleumsvirksomhet og sameksistens

Petroleumsvirksomheten er i dag Norges største næring målt i verdiskaping, statlige inntekter, investeringer og eksportverdi.

Det har vært, og er fortsatt, høy aktivitet i petroleumsvirksomheten på sokkelen. Slik aktivitet omfatter bl.a. datainnsamling (seismikk, elektromagnetiske data (EM) mm.), boreaktiviteter, feltutbygginger inkludert legging av rør og kabler på havbunnen, og utvinning av petroleum. Petroleum er stedbundne ressurser som må letes etter og utvinnes der de finnes.

Leting og undersøkelser etter petroleum skjer i stor grad ved bruk av seismikk, som er arealkrevende aktiviteter hvor undergrunnen undersøkes ved bruk av lydbølger. Denne aktiviteten har potensiale til å komme i konflikt med havbruksaktivitet. Innsamling av seismikk foregår både under utvinningstillatelser og undersøkelsestillatelser etter petroleumsloven. Hvilke områder som er omfattet av slike tillatelser varierer over tid. Utvinningstillatelser tildeles i årlige konsesjonsrunder. Når tillatelsene tildeles, fastsettes det samtidig et arbeidsprogram der formålet normalt er å finne eventuelle petroleumsforekomster. Når arbeidsprogrammet er gjennomført, vil det typisk enten bli godkjenning av en plan for utbygging og drift (PUD) av en forekomst på et avgrenset område, og resten av området for tillatelsen vil bli tilbakelevert, eller hele området blir tilbakelevert. Tilbakeleverte områder inngår i neste konsesjonsrunde, kan søkes på av andre, og tildeles på nytt.

Det er behov for seismikk-innsamling også i tiden framover. Slik data-innhenting inkluderer områder der innsamling har skjedd tidligere, da ny teknologi gir stadig bedre avbildning av undergrunnen. På mange olje- og gassfelt vil det også være behov for å samle inn nye data med jevne mellomrom for å overvåke reservoaret, og sørge for størst mulig verdiskapning fra feltene.

Oljedirektoratet er ikke kjent med at det er gjennomført en myndighetsstyrt åpningsprosess med tilhørende konsekvensutredning for aktuelle områder for havbruk til havs. En slik konsekvensutredning vil bla. bidra til å belyse de ulike interessene som gjør seg gjeldene på det aktuelle området, herunder hvilke næringsrelaterte og økonomiske virkninger ev. åpning kan få. Sameksistens mellom havbruk til havs og petroleumsvirksomhet bør ses nærmere på, bla. når det gjelder seismikk.

CO₂-lagring i undergrunnen og mineralutvinning på havbunnen vil også kunne innebære konflikt med havbruk til havs, men slik det ser ut pr i dag vil den omsøkte lokaliteten for akvakultur trolig ha mindre innvirkning på denne typen aktivitet.

3. Merknader

3.1 Foreslåtte lokaliteter

SalMar Ocean AS søker om tillatelse til akvakultur i flytende anlegg for produksjon av laks på en lokalitet i Norskehavet (figur 1). Fra søknaden (datert 4. januar 2021) fremgår det at senterposisjon for lokaliteten – kalt Smart Fishfarm (SFF) er: 64.04917 N, 6.54889 Ø (WGS84 – Figur 4.1.9 i søknad). I søknaden fra SO er også to areal – A og B – identifisert som mulige områder for etablering av flere lokaliteter for fiskeoppdrett.

3.2 Oljedirektoratets petroleumsfaglige vurdering

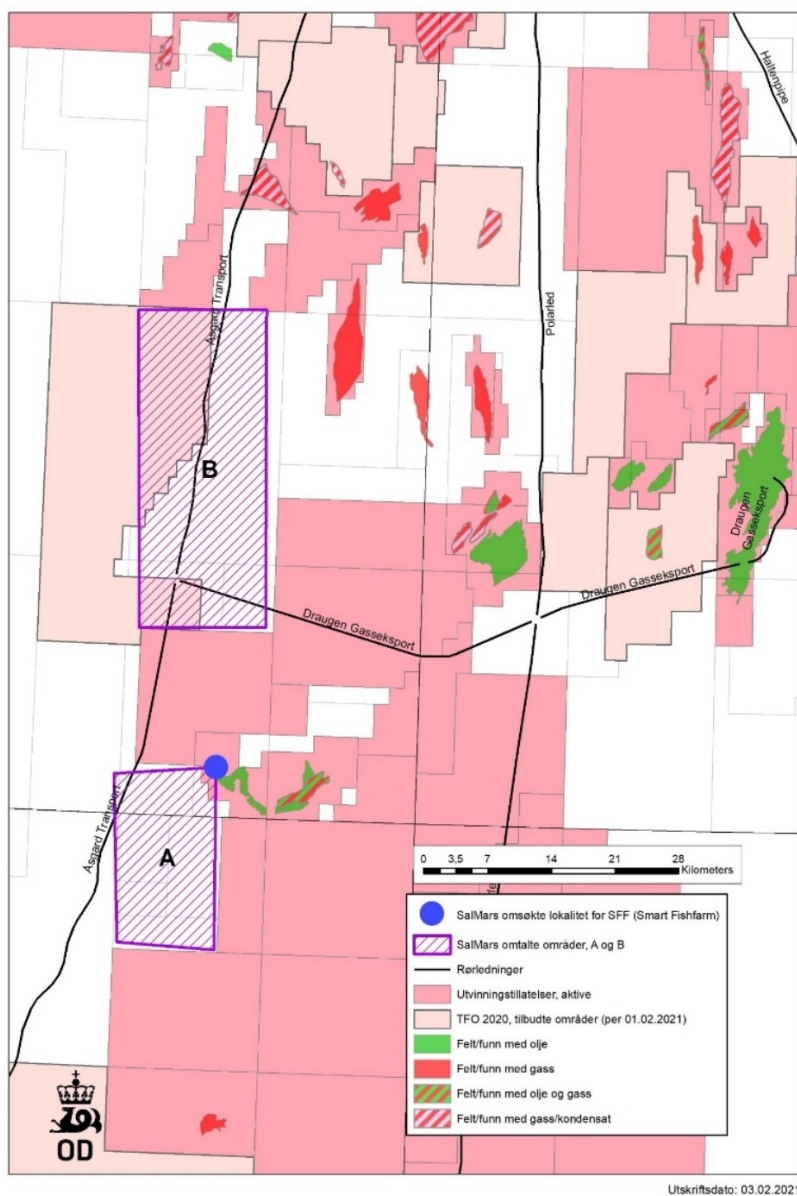
Oljedirektoratet har gjort en petroleumsfaglig vurdering av omsøkt lokalitet for SFF, og også for område A og B (jf. Figur 1). Det er foretatt en vurdering av pågående petroleumsaktivitet og forventet aktivitet hvor blant annet petroleumspotensialet i områdene er tillagt stor vekt. Nedenfor gis en oversikt over de områdene SalMar har oppgitt i sin søknad datert 4. januar 2021. I søknaden er fokus satt på område A, men OD har også vurdert område B.

Omsøkt lokalitet for SFF og Område A:

- SalMars foreslåtte posisjon for SFF (Smart Fishfarm) ligger innenfor et område med tildelte og aktive utvinningstillatelser for petroleum. Blant disse er tildelt utvinningstillatelse 586 med feltet Fenja. Planlagt produksjonsstart for Fenjafeltet er våren 2022.
- Grunnet nærhet til Fenjafeltet må det forventes innsamling av geofysiske data inkludert seismikk i umiddelbar nærhet til området.
- Område A er i sin helhet innenfor TFO-arealet, der det hvert år er mulig for petroleumsindustrien å søke om å få tildelt areal. Det finnes tre letemodeller som dekker området, ref. <https://www.npd.no/fakta/geologi/letemodeller/>). En letemodell er et avgrenset område hvor det er mulig for å påtreffe å påvise produserbar petroleum.
- Hvilke områder som omfattet av utvinningstillatelser, er som nevnt dynamiske i den forstand at utvinningstillatelser tildeles og tilbakeleveres og kan tildeles på nytt. Hele Område A har vært konsesjonsbelagt, og forskjellige deler av området har i større eller mindre grad inngått i til sammen mer enn åtte forskjellige utvinningstillatelser. Like sør og øst for område A ble tillatelse 936 og 937 tildelt i 2018. I begge tillatelsene er det tatt beslutning om boring av brønn. Like nord for området ble tillatelse 1059 tildelt i 2020.
- Det er én rørledningstrasé, Åsgard Transport, som går gjennom det nordvestligste hjørnet av Område A (Figur 1). Aktivitet i området må ta hensyn til dette.

Område B:

- Hele området ligger innenfor TFO-areale, der det hvert år er mulig for petroleumsindustrien å søke om å få tildelt areal. Det finnes flere letemodeller i området.
- Deler av området er allerede tilbudt petroleumsindustrien i TFO2020 (Figur 1), og arealet har tidligere inngått i fire utvinningstillatelser.
- Området har nærhet til allerede tildelte utvinningstillatelser med pågående petroleumsaktivitet. Dette gjør blant annet at det forventes innsamling av seismikk i nærheten av eventuelle havbruk – det ble f.eks. samlet inn 3D-seismikk (Geostreamer) i 2015
- Én undersøkelsesbrønn er boret innenfor området (Elf, 1988). Brønnen påviste spor av gass.
- Det er to rørledningstraséer innenfor området, Åsgard Transport og Draugen Gasseksport (Figur 1). Mulig havbruksaktivitet må ta hensyn til dette.

Figur 1: Rørledninger (svarte linjer), aktive utvinningstillatelser (røde polygon) og tilbudte TFO2020-utvinningstillatelser i Område B som beskrevet av SalMar. Posisjon for SalMars planlagte SFF (Smart Fishfarm) er markert med blått punkt – er lokalisert innenfor utvinningstillatelse 586, Fenja.

3.3 Oppsummering

Det er ODs syn at næringsinteressene innenfor petroleumssektoren, på lik linje med andre næringsinteresser, må tas hensyn til i vurderingen av lokasjoner for havbruk. Behovet for de ønskede lokasjoner for SalMar må derfor veies opp mot nåværende og framtidig aktivitet for blant annet petroleumsindustrien. Det bør være et mål å finne en lokasjon som er akseptabel for alle berørte parter.

Tildelinger av areal innenfor TFO-ordningen, innsamling av seismiske data, boring av brønner og utbygging og produksjon fra felt, vil være operasjoner som det må tas hensyn til ved lokalisering av ny næringsaktivitet.

Den omsøkte lokasjon for SFF ligger i et allerede tildelt areal for en feltutbygging (Fenja), og det er OD sitt syn at denne lokasjonen derfor ikke kan godkjennes.

Også områdene A og B som er omtalt av SalMar for aktuelle lokasjoner vil være utfordrende for sameksistens med petroleumsnæringen, og anbefales ikke brukt for akvakultur. I begge områdene er det allerede, eller vil kunne komme, petroleumsaktivitet. Områdene har et verdifullt ressurspotensial som etter ODs vurdering bør avklares før arealet åpnes for lokalisering av akvakultur.

4. Avslutning

Oljedirektoratet er positiv til fiskeoppdrett i Norskehavet, men mener at det må tas hensyn til nåværende og framtidig aktivitet for petroleumsindustrien, slik at verdiskapingspotensialet som petroleumsressursene representerer skal kunne realiseres.

Som følge av arealbehov til petroleumsaktiviteter, anbefaler OD at areal til havbruk ikke utelukkende blir dedikert til havbruk. Sameksistens forutsetter nødvendig fleksibilitet i avtaler, regelverk og tillatelser som gir olje- og gassnæringen tilgang til arealet ved behov.

Oljedirektoratet har oversikt over områder som etter vår vurdering vil være bedre egnet enn det omsøkte, også fra et petroleumsperspektiv. OD vil oppfordre til å ta kontakt, slik at man kan etablere en dialog for sammen å finne en egnet lokasjon for akvakultur i Norskehavet som bedre ivaretar alle næringsinteresser.

Med hilsen

Stig-Morten Knutsen e.f.
Underdirektør

Kjetil Kaada
Sjefingeniør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke signatur.